ЕТИКА В КОМУНИКАЦИЯТА

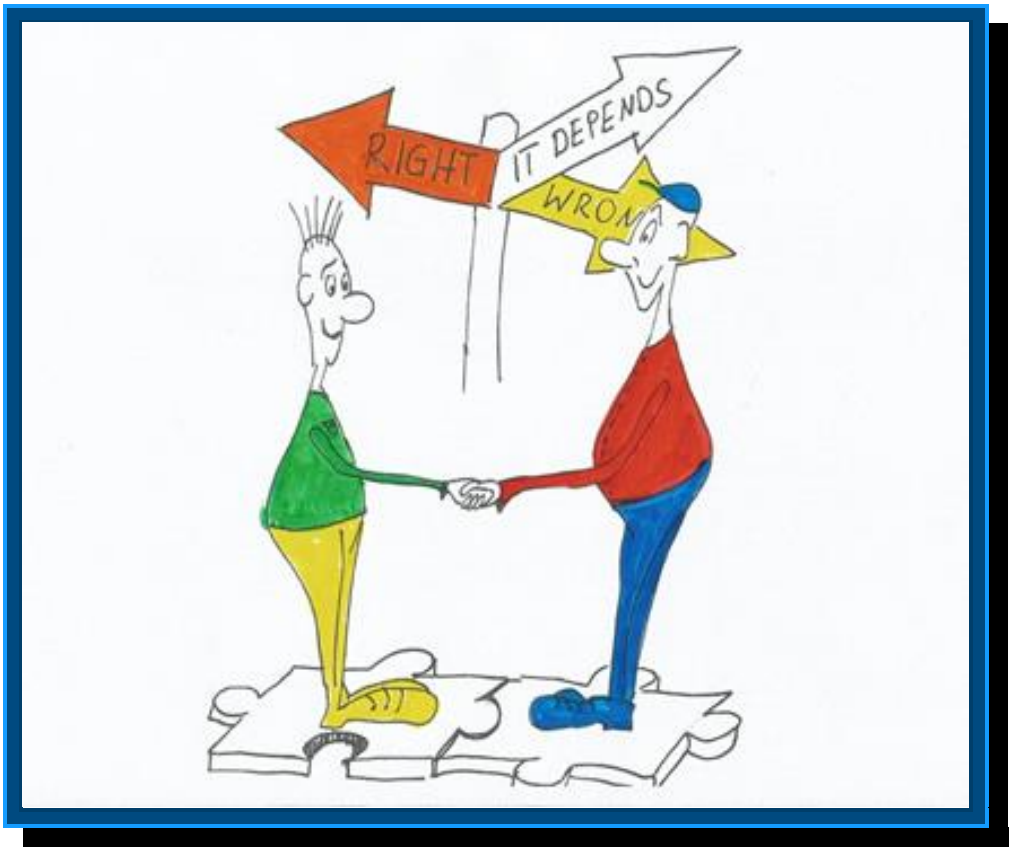

ВЪВЕДЕНИЕ

Етиката е наука, която се занимава с принципите за "добро" и "зло", и нормите за поведенчески избор според тези категории. Етиката има своите основи в човешкия морал и не може да бъде установена само чрез закони и правила. Оттам произлиза фактът, че участникът в комуникацията е този, който формира етиката си в самата комуникация и ще се отнася етично към другите участници в комуникацията, уважавайки основните етични ценности.

Спазването на етика в комуникацията винаги има благотворно влияние върху всички участници в нея. Тук спада и уважението на човешките права, което помага да не показваме несправедливо отношение към този, с когото общуваме.

Качеството на интуитивно взетите етични решения и правилната оценка винаги зависят от нивото на развитие на личната етика на човека.

Етичната комуникация е от голямо значение за всички дейности в училище. Ние осъзнаваме, че степента на комуникативни умения при всеки един е различна. Имено затова е много важно участниците в училищната комуникация да бъдат добре запознати с характеристиките на успешната комуникация и етиката. Добре е да се учим един от друг чрез личния си пример и чрез специални професионално-организирани тренинги.

От изключителна важност е ние, учителите, да сме професионално квалифицирани и достатъчно зрели за етично общуване. С това, на първо място, даваме добрия пример на учениците си и след това продължаваме да ги информираме и обучаваме по темата "етика в общуването" чрез разнообразни училищни дейности.

„ПЪРВО НАУЧИ ЗНАЧЕНИЕТО НА ТОВА, КОЕТО КАЗВАШ И СЛЕД ТОВА ГОВОРИ.”

Общочовешките ценности ни помагат да регулираме връзките в самите нас и отношенията ни с другите, и обществото като цяло. Начинът, по който ги осъществяваме е индикация за усилията, положени от страна на училищните работници, учениците и родителите.

Общочовешките ценности са в основата на културното поведение в училище и различни училищни дейности, дисциплината и решаването на различни проблемни ситуации. Начините за работата по формиране на общочовешки ценности трябва да бъде съобразена с възрастовите особености на учениците. Ценностите трябва да бъдат представяни пред децата чрез реални житейски ситуации.

За ефективното общуване е нужно да се съблюдават следните принципи на добро сътрудничество в училище:

- показвайте взаимно уважение, честност и справедливост;
- проявявайте активно сътрудничество и търпение;
- показвайте личностно уважение към всеки един от участниците в комуникацията;
- показвайте уважение на индивидуалните различия и особености;
- съобразявайте се с интресите и нуждите на участниците в комуникацията;
- обединявайте действията си целенасочено;
- активно включвайте всички участници в комуникацията;
- показвайте позитивно отношение, избягвайте конфликтни ситуации;
- усмихвайте се;
- избягвайте да съдите и предразсъдъците;
- мислете за последиците от вашите думи и постъпки;
- винаги навреме излагайте вашите мисли по ясно определен начин.

Етичната комуникация води до:

- формиране на добри междуличностни отношения;
- солидарност и грижа между общуващите партньори;
- уважение към различията;
- развиване на морални ценности;
- приемане на отговорност от последиците от нашето поведение;
- оценяване на нашето собствено и това на останалите поведение;
- удовлетворение и ефективност.

За да комуникираме етично много важно е партньорите в комуникацията да са равнопоставени. В образователния процес от решаващо значение е учителите и училищните работници да уважават личностната индивидуалност на учениците, наред с тяхната религиозна принадлежност, човешко достойнство и право на частен живот.

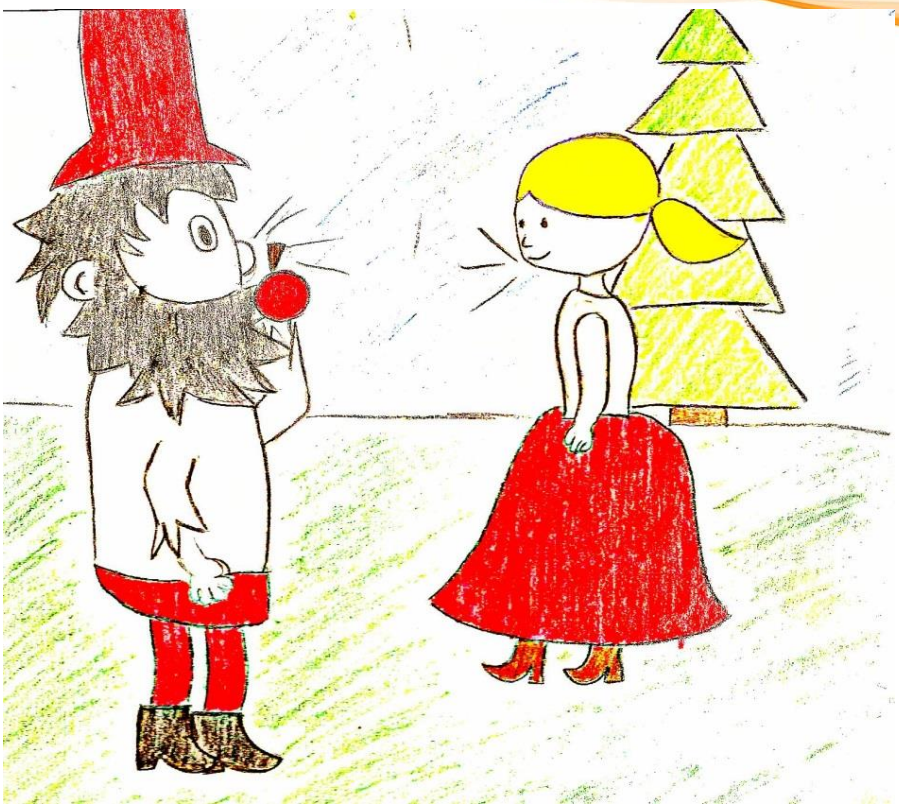

НЕ ЗАБРАВЯЙ, ЧЕ НЕ ТРЯБВА ДА ГОВОРИШ С ПЪЛНА УСТА

НЕ ВОДИ РАЗГОВОР С РЪЦЕ В ДЖОБОВЕТЕ

„НИЩО НЕ УРОНВА НИВОТО НА ОБЩУВАНЕ ТАКА, КАКТО ПОВИШАВАНЕТО НА ГЛАСА.“

Глава 1

Етика в комуникацията между партньори в проект

Партньорството при работа по проект трябва да е базирано на откритост, уважение, разбиране и взаимопомощ. За да се осъществи това е необходимо:

- Да черпим знания и опит един от друг.
- Да работим екипно с колегите в училище и с партньорите от проекта.
- Да спазваме конфединциалност, където е необходимо.
- Да избягваме недобронамерените критики и компрометиращи изказвания.
- Да поемаме само обещания, които можем да изпълним.
- Да дискутираме, избягвайки излишни и безмислени спорове.
- Да уважаваме личното пространство и неприкосновеност на партньорите, избягвайки неуместни закачки и шеги.
- Да оценяваме персоналните качества на всеки от партньорите и да подкрепяме индивидуалните им способности.

УВЕРИ СЕ, ЧЕ ПАРТНЬОРЪТ В РАЗГОВОРА ТИ РАЗБИРА ТОВА, КОЕТО МУ ГОВОРИШ

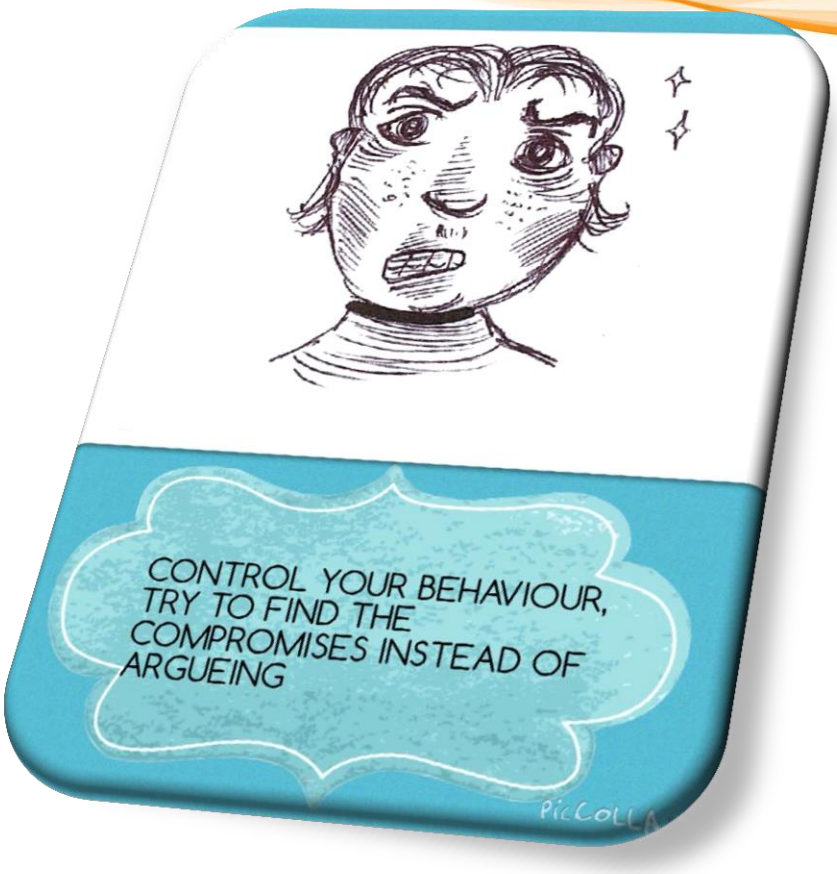

КОНТРОЛИРАЙ ПОВЕДЕНИЕТО СИ ТАКА, ЧЕ ДА ИЗБЯГВАШ, А НЕ ДА СЪЗДАВАШ КОНФЛИКТЕН СПОР

„КОМУНИКАЦИЯТА СЪЗДАВА ОБЩЕСТВО НА РАЗБИРАТЕЛСТВО, БЛИЗКИ ОТНОШЕНИЯ И ОБЩИ ЦЕННОСТИ.“

Глава 2

Етика в комуникацията между учители и родители

Един от големите проблеми в общуването е, че ние не слушаме, за да разберем.

Ние слушаме, за да отговорим. Затова е необходимо да запомним няколко полезни съвета:

- Мислете преди да говорите. Започнете позитивно и след това изложете проблема.
- Изслушвайте внимателно събеседника преди да направите заключения.

- Обсъдете силните и слабите страни на учениците така, че родителите да възприемат правилно посланието Ви. Това е особено важно при предаване на информация за обучителни затруднения и лошо държание- проблемът трябва да се поднесе с такт и ясна формулировка.
- Следвайте праволинейно поведение още от самото начало, за да избегнете недоразумения при общуване с родителите. Колкото повече се информират и включват в училищния живот, толкова повече ще се чувстват като съществена част от него.
- В началото на учебната година установете как и кога ще поддържате връзка с родителите, като подчертаете значимостта на това общуване и важността на техните въпроси и безпокойство. Избягвайте да реагирате необмислено.
- Изслушвайте родителите без да ги прекъсвате, припомняйки си колко неприятно се чувствате, когато това се случва с Вас.
- Приемайте критиките на родителите спокойно, с нагласата, че от всяка критика можете да извлечете положителен ефект.
- Осъществявайте чести индивидуални срещи с родителите, не само при възникнал проблем.

ВИНАГИ ПОКАЗВАЙ ДОБРИ ОБНОСКИ!

НЕ ГОВОРИ ПОСТОЯННО - ВСЛУШВАЙ СЕ В МНЕНИЕТО НА ОСТАНАЛИТЕ!

„ПРИЧИНА ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА ПРОБЛЕМИ В СЕМЕЙСТВОТО ВИНАГИ Е ЛОШАТА КОМУНИКАЦИЯ. НЯКОЙ НЕ ЖЕЛАЕ ДА СЛУША.“

Глава 3

Етика в комуникацията между учениците

Вербално общуване

Правила за вербално общуване:

- Винаги казвай истината- така се печели доверие.
- Обръщай се към другите по име.
- Позволи на партньора си да се изкаже, колкото и да не си съгласен с него.
- Приемай конструктивната и съществена критика.
- Проявявай съчувствие и разбиране.
- Използвай думи, които да не нараняват.
- Не обиждай и не оскърбявай.

- Не бъди вулгарен.
- Не иронизирай.
- Не приемай критиките лично.
- Не разпространявай неверна или тайна информация за другите.

Невербално общуване

Правила за невербално общуване:

- Регулирай тона, силата на гласа и скоростта на говорене според итуацията на общуване.
- Уважавай личното пространство на другите.
- Контролирай позата , която заемаш, при общуване.
- Съобразявай се с възрастта и положението на партньора си при общуване.
- Поддържай добър външен вид и среда на общуване.
- Не повишавай тон и не ускорявай речта си дори и под въздействието на афект.
- Не използвай обидни жестове.
- Не скъсявай прекалено дистанцията при общуване.
- Поддържай разстояние не по-малко от 50 см.
- Не проявявай нетърпение - гледане постоянно на часовника, взиране в дисплея на телефона, въртене на различни предмети в ръцете.

НЕ ВЗИМАЙ ПОСТОЯННО ДУМАТА.

ОПИТАЙ СЕ ДА ПОКАЗВАШ СЪЧУВСТВИЕ

НЕ БЪДИ АГРЕСИВЕН И НАПАДАТЕЛЕН

УВАЖАВАЙ НАСТРОЕНИЕТО НА ДРУГИТЕ

"В МНОГО ОТНОШЕНИЯ, ЕФЕКТИВНАТА КОМУНИКАЦИЯ ЗАПОЧВА С ВЗАИМЕН РЕСПЕКТ, КОМУНИКАЦИЯ, КОЯТО ВДЪХНОВЯВА, ОКУРАЖАВА ДРУГИТЕ ДА ВЪРШАТ НАЙ-ДОБРОТО, НА КОЕТО СА СПОСОБНИ"

Глава 4

ЕТИКА В КОМУНИКАЦИЯТА МЕЖДУ ДЕЦА И РОДИТЕЛИ

"Ролята на доброто общуване в семейството и как да го постигнем"

Ролята на комуникацията винаги е била да направи живота на човека по-лесен. В наши дни, ние имаме на разположение безброй средства за комуникация, технически иновации като имейли, телефонни секретари, факсове и паейджъри и всички те са изобретени, за да осъществят по-бърз контакт помежду ни. Въпреки всички промени в начина ни на комуникация, причината за комуникацията си остава все една и съща. Ние се нждаем от преноса на информация и, за да го направим, трябва да се научим какви точно

въпроси да зададем и как по-добре да ги формулираме. В този смисъл, уменията да общуваме са се превърнали в голямо предизвикателство. Изкуството да се задават качествено формулирани въпроси е полезно за всеки член на семейството. Задаването на прости и ясно формулирани въпроси поставя и двамата участника в комуникативния процес в по-изгодна позиция. Ние сме убедени, че най-добрият начин да получим правилния отговор е чрез формулирането на правилен въпрос. Хората обожават онези, които са любознателни и търсят отговорите на всичко онова, което ги интересува. В някои семейства децата целенасочено се учат, че най-добрият начин за общуване е чрез задаване на въпроси.

Тъй като комуникацията между членовете на едно семейство е основният начин за обмен на информация, изразяване на съкровени мисли, чувства и настроения, целият процес се свежда до изпращане и получаване на различен вид съобщения. От голямо значение за нас е да усъвършенстваме уменията си да си служим с речта, защото силата на словото е била определяща за човечеството още от ранни времена. Във всекидневния живот можем да се насладим на смайващата сила на използването на езика само чрез простичкото задаване на въпрос и след това, получаването на полезна и интересна информация. Най трудната задача на комуникацията си остава да се научим да формулираме ясен въпрос. Когато се концентрираме върху онова, което искаме да научим, ще можем да разберем кое е най-релевантното за хората около нас. Ето седем основни приципа на ефективната комуникация:

- ✓ Въпросите изискват отговори.
- ✓ Въпросите провокират мисленето.
- ✓ Въпросите ни осигуряват ценна информация.
- ✓ Въпросите подобряват качеството на способността да мислим.
- ✓ Въпросите правят хората екстровертни и широко-скроени.
- ✓ Въпросите ни правят по-уверени.
- ✓ Задаването на въпроси ни прави по-сигурни и убедителни.

Диана Стефанова,

Родител на Дилян Колев I клас

НЕ СЪДИ ЗА ДРУГИТЕ ПО ВЪНШНОСТТА ИМ

"Кое е най-важното за успешната комуникация в нашето семейство?"

Проблемите в комуникацията са най-обичайната причина за неразбирателствата в семейството. В семейства, в които има изградена добра и ясна комуникация, чрез която родителите обсъждат открито проблемите с децата си, трудностите в ежедневието се намаляват и лесно се преодоляват.

Главната задача на родителите е да изградят стабилно, щастливо семейство, което се основава на ваимоотношения, пълни с любов, доверие, търпение и взаимно уважение.

"Добрата комуникация у дома може да се постигне като окуражаваме мечтите на нашите деца"

Моето дете е една сбъдната мечта. Тя е малка магьосница, която с всяка споделена мечта от своите сънища, ни пренася в един друг свят, в който всичко е възможно. Това е място, където хората могат да живеят живота си по начина, по който искат. **Благодарение на моята малка магьосница и магическата сила на нейните сънища, ние в къщи сме по-често добри, устремени и търпеливи.**

Всеки ден аз окуражавам моята малка фея да продължава да мечтае и сънува! Един ден тя сънува, че е лекар и помага на хората, за да лекува техните сърца и да връща усмивките по притеснените им лица. Друг път сънува, че е клоун и кара всички деца по земята да се смеят. Понякога тя твърди, че всички чудеса и приключения, които е приживяла с приятелите си, са най-великите неща в света и вечер, точно преди да заспи, тя ми разказва дълга история за това, което ще сънува този път и къде ще я отведе поредният й сън.

Всеки има право да мечтае. Мечтите са едновременно за деца и възрастни. Всичко се случва в ежедневния ни живот- има време за приятели, учене, работа, домакинска работа и различни задачи за вършене, но най-специално място е отредено на времето за мечти. Мечтаенето е извор на идеи и добри намерения. Ето защо ние насърчаваме нашето дете да мечтае и така никога да не изгубва твореца в себе си. Нека тя да открива нови мечти всеки ден, да ги претворява, изпълнява и така да изгражда себе си! Въпреки, че не всички нейни мечти ще се сбъднат, те са така наречените от децата, "фенерчета в тъмнината", които винаги ще и помагат да върви напред, където и да е, от каквото и да се нуждае.

Ние в къщи знаем, че ако мечтаем, никога не бихме пропуснали най-щастливите и най-ценни моменти в личния си и семеен живот.

На моето малко дете пожелавам никога да не се бои от мечтите си, винаги да ги следва, независимо къде могат да я отведат.

И запомнете, че всяка мечта може да се сбъдне.

Татяна Тодорова,

Родител на Моника Тодорова

I клас

ПОДДЪРЖАЙ ВИЗУАЛЕН КОНТАКТ ДОКАТО РАЗГОВАРЯШ

ОТВРЪЩАЙ, КОГАТО ТИ ГОВОРЯТ

Establish

Faithfulness and

Frankness.

Experience

Consolidation of positive

Thoughts.

Involve the best known ways to apply your

Valuable successful attitude.

Elaborate perfect patience.

Control your words and

Original gestures,

Mind your manners and

Master your deeds.

Unique we are but our

Needs are always changing, and so are

Individual choices and

Conclusions we make.

Avoid harmful words

Treat the others respectfully

Imagine walking in their shoes.

Optimize your relationships, make them

Noble, unforgettable and 'evergreen'.

НЕ ИЗДАВАЙ СПОДЕЛЕНА С ТЕБ ТАЙНА

БЪДИ ДИПЛОМАТИЧЕН СЪБЕСЕДНИК

Говори със сърцЕто си.
Разбирай другиТе.
Изразявай чувствата си.
Научи се Как да слушаш.
ОбичАй приятелите си.
УсмихВай се.
Разменяйте си Красиви думи.
Уважавай мнениетО на другите.
Споделяй еМоциите си.
Показвай съчУвствие.
Научи се на търпение.
Изчисти съмненията си.
Бъди Коректен.
Показвай привързАност.
Цени истинската обич-
и тайнИте и
знай, че на приЯтелството,
да не си самоТен
помагА тя.

"НАЙ-ВАЖНОТО В КОМУНИКАЦИЯТА Е ДА ЧУЕШ ОНОВА, КОЕТО НЕ Е БИЛО КАЗАНО ЗА МЪДРИТЕ, ИЗКУСТВОТО ДА ЧЕТЕШ МЕЖДУ РЕДОВЕТЕ Е ИЗПИТАНИЕ ЗА ЦЯЛ ЖИВОТ."

Шанон Алдер

Szkoła Podstawowa Nr 3

im. J.Pawła II w Zespole Szkół nr 3 w Pszczynie

ERASMUS+ Project 2015-2018

Effective Communication - A Successful Future Life

No: 2015-1-BG01-KA219-014230_2

Превод от Английски език: ОУ"Христо Ботев" гр. Варна

Erasmus+

EFFECTIVE COMMUNICATION
A SUCCESSFUL FUTURE LIFE
2015/2018